

***Posudek na rigorózní práci předloženou na katedře psychologie FF
UK v říjnu 2010***

Téma: Výchova a vývoj dětí v lesbické rodině

Autorka: Mgr. Anna Sedláčková

Školitel práce: Doc. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Autorka předkládá k posouzení 167 stran textu + přílohy, ve kterém řeší dosti unikátní téma, jímž je vývoj dětí v homoparentálních lesbických rodinách. Předložená práce je členěna na část teoretickou a empirickou, přičemž část teoretická je svým rozsahem delší než část empirická.

Část teoretická je rozdělena na dva větší celky. První se zaměřuje na homoparentální rodiny, na různé typy těchto rodin, na jejich definování, na tamní rodinné vztahy. Lze říci, že tato část je jakýmsi obecnějším vstupem do předkládaného tématu, nicméně bych nechtěla nijak snižovat hodnotu této části textu, protože se rozhodně nedá říci, že existuje příliš mnoho publikací na toto téma a tedy i tematická rešerše a koncipování jejích výsledků do přehledného a logického celku je dosti cenné.

Druhá část se zaměřuje konkrétně na děti z lesbických rodin a na jejich vývojová specifika a to především z hlediska jejich psychického, genderového a sociálního vývoje. Autorka v teoretické části práce prokázala schopnost trpělivě vyhledávat odborné zdroje a s těmito prameny pracovat. V seznamu citované literatury uvádí více jak 150 pramenů, které jsou z velké části zahraniční.

V teoretické části si především cením schopnosti autorky vytvořit jasnou a srozumitelnou strukturu práce, i když neměla mnoho možností inspirovat se z jiných, podobně zaměřených textů ani v zahraničí, neboť je pozornost tamních odborných publikací upřena na homosexuální páry, ale nikoliv na jejich děti. V ČR je toto téma zatím zcela opomíjeno. Dále si cením textu kapitoly 3., který se snaží zpřístupnit každodenní život lesbické rodiny.

Domnívám se, že se autorce podařilo zachovat neutrální postoj a poskytnout čtenáři nestranný pohled na ne běžnou životní situaci této společenské minority.

Především v druhé části předložené rigorózní práce lze vidět pokrok, jaký autorka učinila ve srovnání s její předchozí prací diplomovou. Volbu autorky, soustředit se na psychologický, sociální a generový vývoj plně podporuji a oceňuji i její vývojový přístup.

Empirická část zahrnuje všechny formální náležitosti (popis užitých metod, popis sledovaného výzkumného vzorku, popis průběhu sběru dat a další). Těžištěm této části je předložení 10 případových studií, které vycházely z opakovaných návštěv diplomandky v lesbických rodinách, kde se výzkumně zaměřovala především na jejich děti. Dětem různého věku a pohlaví byla zadávána baterie vhodně zvolených metod, odpovídajících jejich věku a vždy probíhal polostrukturovaný rozhovor.

Zde bych chtěla vyzdvihnout motivačně-volní vlastnosti autorky, protože nebylo vůbec jednoduché získat ochotné lesbické dvojice, které by byly ochotné umožnit kontakt se svým dítětem. Pokud je mi známo, tak na tomto úkolu pracuje skutečně dlouhodobě. Dále si velmi cením schopnosti autorky citlivě spolupracovat s dětmi z lesbických rodin. Domnívám se, že je bystrou pozorovatelkou s vysokou mírou empatie. Získaný materiál autentických dětských výpovědí je dle mého soudu v této oblasti dosti unikátním materiálem.

Celkově lze shrnout, že předložená práce prokázala velmi dobrou psychologickou přípravu autorky i její osobnostní kvality, vhodné pro vykonávání profese psychologa. **Doporučuji její práci k obhajobě s kladným hodnocením a doufám, že alespoň některé pasáže této rigorózní práce budou publikovány v odborném tisku.**

Praha 13.10.2010

Lenka Šulová